

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențe sunt a se adresa la
Redacția „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr
pentru fiecare publicare.

Sibiu, în 24 Februarie, 1888.

Din momentul, în care s'a decis diplomația rusească să înceapă negoțiațiunile cu puterile signatare ale tractatului din Berlin, cestiunea Bulgariei a pierdut mult din starea ei acută, în care s'a aflat, și probabil, că în urma urmatorelor văzăndu-se isolată de celelalte puteri să amâne rezolvarea ei pe dile mai albe ca ceste de acum. Poziția hotărâtă, ce o au luat Italia, Englîera și monarhia noastră față de propunerile rusescă intru alungarea principelui Ferdinand de pe tronul Bulgariei, o să aibă acel efect, că Poarta otomană să rămână și mai departe în pasivitatea observată până aci și astfel să va susține aceasta stare abnormală încă multă vreme, dacă nu cumva spuza, ce să afle prin Serbia va însuși a ridica în flacări întreg regatul.

Semnale vorbesc eclatant despre o astfel de eventualitate și sunt o seamă de politici, căi nu dău regelui Milan necum ani, dar nici luni de dile, ca să se mai poată susține pe tronul acelei țări. La o astfel de eventualitate nici Bulgaria nici monarhia noastră nu vor rămâne cruce de sguduri, și cine a urmărit cu atenție politica rusească dela Petru cel mare incoace va vedea, că o astfel de eventualitate nu cade în sfera lucrurilor imposibile. Micul Montenegro va căuta să profite de astfel de eventualități, punând coroana Sârbiei pe capul seu, ori pe al ginerului seu Karageorgieviciu, care ar însemna tot atâtă că revolta în Bosnia și Herțegovina, pentru a cărei sugrăvare Austro Ungaria o parte considerabilă din armata sa va trebui să o țină acolo.

Cumă la o astfel de eventualitate Rusia nu va sta cu mâinile în sin este de prevăzut, în care casile de grea cercare așteaptă pe imperiul austro-ungar, mai cu seamă, dacă flacările răsboiului să vor ivi deodată și din mai multe părți.

Împinsă în un răsboiu cu statele balcanice pentru monarhia noastră pericolul unui răsboiu formal e evident.

Venirea ministrului de externe, contele Kálmoky la Budapesta a doua oară încă se interprează în direcția, că a venit să refereze Majestății Sale despre toate eventualitățile, ce ar putea urma, fie în viitorul mai apropiat ori mai îndepărtat. Pe când se întâmplă aceste lucruri în politica esternă și pe când țările maghiare strigă în gura mare despre libertatea și prosperitatea, ce o doresc Bulgariei sub actualul principiu, care din norocire sau nenorocire a fost hoințed în armata ungură, pe atunci aici la

noi acasă nu se pune nici un pond pe justele și legitime dorințe a le naționalităților, ca să nu fie nici o nemulțamire.

Croații nu sunt mulțumiți cu actuala stare de lucruri, slovacii să adună la mormântul conducătorului lor de odinioară de 1 ielesc, sărbii primesc pe ministrul lui Nikita la Neoplanta în misiuni extraordinaire, iar români ca cei mai răbdurii și ca cei mai cumpărați oameni dintre toți locuitorii coroanei statului Stefan, cer dreptate și se roagă ca să li se audă glasul lor.

Se face capital politic, dacă nisice strengari din Blaș pun în un par nisice sfidante, cari după părerea gendarmilor reprezentă colorile României, și din acest incident să pun sub pază oameni de cinstă, cari nu au nici în clin nici în mâncă cu acesti soi de oameni.

Și toate aceste se întâmplă acum, în un timp, când ar fi bine ca patriotismul nici unui cetățean să nu fie tras la indoială, mai cu seamă, când fiecare nisuescă a-și împlini cu scumpătate datorințele, când fie care pe intrecute sacrifică avere, sânge pentru întregitatea și prosperitatea monarhiei.

Că consult se lucră, că înțelegește e, că se pun la cale astfel de lucruri, lăsăm să o judece cei mai mari — noi cei mici după judecata noastră nu le putem însă aproba procederea ori se vor supera pe noi, ori nu.

Revista politică.

Scirile sosite din capitala Ungariei sunt de tot semnificative. Ministrul de externe contele Kálmoky a fost în una și aceeași zi de două ori primit de Maj. Sa în audiță, și tot acel ministru a conferit din nou și cu prim ministrul Ungariei, dl Tisza. Ministrul, după cum se vorbesce, căt timp a stat în Pesta a impărtășit monarhului multe din afacerile resortului seu.

Ambasada germană a făcut la Constantinopol o nouă presiune cu privire la propozițiunile rusescă, pe cari a declarat, că necontent te va sprințini. În urma acestora Poarta ar fi slabit din impotrivirea ei și ar fi aplicată a face comunicări la Sofia, dar într-o formă mai domoală și nu precum pretind unile dintre puteri. Guvernul bulgar a și fost inconscițiat despre intenționile sultanului, și s'a și grăbit a ruga pe finala Poartă, ca să-l sprinținească, deoarece în față responsabilități, ce o are el ar trebui să respingă ori ce acțiune și comunicare, ce ar putea să pericliteze linia Bulgariei și starea

actuală a lucrurilor. Poarta așteaptă însă să mai vadă și rezultatul lui Herbert Bismarck la Londra.

Pe când dar tăcerea Porții durează și se pare a favoriza desvoltarea generală a situației, contele Herbert Bismarck a întreprins o călătorie în Englîera pentru ca să căștige cabinetul dela St. Sames pentru o conferință europeană. Scopul, ce se urmăresce prin aceasta călătorie indigitează, că Herbert Bismarck e un conducător al planurilor rusescă; cu toate că de altă parte se anunță, cumă călătoria lui stă în legătură cu afaceri familiare.

Noul program al Rusiei în cestiunea bulgară se explică astfel: Cei din Petersburg sunt pe deplin convingi, că principale Ferdinand de Coburg nu va mai putea petrece în Sofia, îndată ce va urma declararea de ilegalitate. Depărtat odată, Clemente, metropolitul Tîrnovei, va fi încredințat cu conducerea provizoră a regimului și cu pregătirile pentru nouă alegeri. Sobrania astfel aleasă va trimite o deputație la Petropolea, ca să depună omagiul seu înaintea țarului, iar țarul va designa pe candidatul pentru tronul bulgar. Sobrania îl va alege și astfel problema cestiunea bulgare se va rezolva. La acest program observă foile vieneze, că, dacă în adevăr cei din Petersburg nutresc astfel de speranțe, ca într-un mod atât de espeditiv să îspravească cu Bulgaria, speranțele lor sunt numai o iluzie, care i-ar duce în mai mare rătăciire, decât în care au fost induși prin resvera, ce o au observat în stadiul de mai înainte, în care să aflat cestiunea bulgară.

Cestiunea intrunirei la o conferință europeană, care să reguleze cestiunea bulgară să a sulevat și în camera lordilor din Englîera, unde lordul Salisbury a făcut însemnate observații. Densul disă, că ce-i drept, nu s'ar putea face obiecții contra unei conferințe, dar o astfel de conferință, în care au a se înțelege un mare număr de puteri, după cum a esperiat Salisbury, rar ajunge la un rezultat satisfăcător, afară poate de casul, când mai multe puteri se unesc de mai înainte cu privire la desbaterile esențiale ale conferinții. E deci de părere, că în actualele impregiurări nu e de dorit o conferință europeană, deoarece ea în loc de a da un rezultat multeștoriu, grăbesc și înăspresc dificultăți și pregătesc un mai mare pericol, decât cel ce a voit să-l stirpească. De altfel Salisbury nici nu crede, că divergențele, ce există în cestiunea Bulgariei ar invola un pericol imediat și speră, că obișnuita schimbare de idei pe cale diplomatică

FOITA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

2. Ordinătione episcopală, prin care se dispune, ca numai acei candidați de preoție să se admită, cari scriu limba germană și alte limbi.

Nr. 281.

Ți se poruncesc dela acest scaun episcopal, precum în vacantele parochii să nu faci candidație cu dieci despre partea preoții, fără numai întâi că scie și limba nemțescă și alte limbi, ca făcându-se preot, să poată fi notarul satului. Sibiu, 14 Iunie 1813. Al frății tale de bine voitor episcop, *Vasile Moga*.

3. Ordinătione episcopală pentru de a se face rugăciune de mulțamită pentru încetarea ciumii.

Nr. 422.

Prin circularul sub 8 Maiu a. c. Nr. 394 de aicea esit, s'a fost poruncit Frății tale în numele c. g. ca pe a doua zi de Rusalii să se dea mulțamită lui Dumnețeu de obsce în toate bisericile pentru că a încetat ciuma în părțile Brașovului, lângă care acuma după indreptarea milostivei scrisori a

Eseculii Sale, a guvernatorului grof George Bánfi, din 4 Maiu a. c. esită, vei avea Frația ta datoria a adăuga către subordinații preoți:

a) Duminecă în ziua de Rusalii cu prilejul spinerii cazani, să spue parochienilor sei, precum și Luni, a doua zi de Rusalii, să va face evlavnică slușbă de mulțamită lui Dumnețeu pentru încetarea ciumă la Brașov, spre care toți împreună cu rugăciunea făcută să se gătească;

b) A doua zi de Rusalii, care e numită spre facerea acei mulțamiri să se facă cu prilejul cazanii către norod către simțitor despre bunătatea lui Dumnețeu și cu aceea că se spue, precum adevărat în țara noastră cu ajutorul lui Dumnețeu a încetat; dar în țara Românească și la Moldova încă tot este primejdii și pentru aceea paza încă tot este de lipsă și mai încoate; și încă este despre păzirea la graniță și neamestecarea cu oameni necunoscuți și spre ferirea de haine de lână și de bumbac și de pânză, cari sunt fără adevărîntă despre făcutul lazăret și n'ar avea pașu cu atâtă mai tare cu căt aceasta slujește spre paza vieții fiesce-cărui și este voia lui Dumnețeu și porunca lui ca fie-cine să asculte răndeșile, ce să dau de către mai marii sei.

c) Fiind că și alte pedepse sunt asupra țării acesteia, precum e foametea și omorurile răsmirii celei de acum mulți ani apăsătoare, aşa cu toți

dimprenă întorcîndu-ne către Dumnețeu, eu po căinătă, cu inimă înfrântă și smerită să se facă într-aceea și, cu tot norodul, rugă fărbinte către Dumnețeu cel dintru Înălțime, ca să se milostivească a ne scăpa de acele nevoi grele și ca să se blagoslovească câmpurile cu roduri bune, spre hrana vieții sluji toare. Sibiu, 10 Maiu, 1814. Al Frății tale de tot binele voitor episcop, *Vasile Moga*.

4. Îndrumare episcopală despre tractarea curuzului necopt, cu privire la foametea, ce domnia.

Nr. 627.

Urmarea altui milostiv dieret pentru timpul cel, în care nu s'a copt cucuruzul și s'a aflat crud, numai să se desfacă de foile de pe deasupra, să rămâne numai pe grăunțe și zama aceea e bună de mâncare. Care milostiv dieret cu Nr. 8919 din 11 Septembrie esită, ca preoții să arete norodul acest mare folos. Sibiu, 26 Septembrie, 1815. Al Frății tale de binevoitor episcop, *Vasile Moga*.

5. Ordinătione a magistratului Brașovului, pentru a nu trece granița, sub pedeapsă de moarte.

Nr.

Din 16 Iunie 1814 poruncă din crăiescul guvern, ca cei ce calcă plaiurile adecă trec preste plai sunt vinovați de judecata steandrecht (Standrecht), după patenta, dată din 21 Maiu anno 1814, înțâi să se facă lazăret apoi să cadă în judecata morții.

între diversele state europene va avea rezultatul dorit și se vor putea delătura toate dificultățile, aplanându-se astfel lucrurile.

Cabinetul I. C. Brătianu s'a dat demisiunea. Motivul încă nu se știe sigur pentru ce acest cabinet a demisionat tocmai în impregiurările actuale. Se pare însă, că el se află atât în situația internă a statului român cât și mai ales în scările aduse de dl Dim. Sturza dela Viena și dela Berlin într-o poziție nefavorabilă Austro Ungaria garantează neutralitatea României, dar Germania n'ar fi dat răspunsul cuvenit. Dimitrie Ghica, președintele senatului, a fost invitat de Maj Sa regale Carol ca să formeze nou cabinet. Se asigură, că Ghica s'a întâlescu Carp pentru formarea nouului cabinet. Cu toate, că se susține, cumă nu va fi atinsă politica esternă a României prin schimbarea cabinetului, totuși cei din Viena au puține speranțe, că statul român va mai adera la puterile centrale, deoarece, I. C. Brătianu era singurul stâlp, care susținea această politică. Ministrul actual de instrucțiune, Dim. Sturdza, figurează în toate combinațiunile făcute pentru eventualul cabinet.

În Sârbia partida Ristici a suferit un mare dezastru. La alegerile pentru scumpina sârbească partidul radical dela guvern a raportat o strălucită învingere.

Domnul Alesandru Mocsnyi despre situația politică.

În numărul trecut am făcut pe scurt amintire despre însemnatatea articulului publicat de dl Alesandru Mocsnyi în „Luminătorul”, și o adevărată bucurie trebuie să simtă tot românul, că între aceste impregiurări grele politice un bărbat de valoare dlui Alesandru Mocsnyi și ridică vocea, pentru aceea l reproducem și noi acest articol întreg precum urmează:

Când mai întâiu prin istorică să ivit faima despre un proces de presă contra dlui Traian Doda, din incidentul declaratiunilor sale către dietă și către alegătorii sei, am considerat aceasta faimă de o scorință istorică. Din acetele publicate în „Luminătorul” văd însă, că procurorul de stat într'adevăr încriminează acele declaratiuni.

Este un lucru mult mai cunoscut, cumă aderenții politicei de stat la noi monopolizează astăzi până și patriotismul, decât ca să me mai poată mira, când procuratura de stat, din opoziționea determinată, dar însă peste tot legală a dlui Doda contra acestei politice de stat resimte un spirit antipatriotic; și suntem cu asemenea insinuații mult mai deprinși, decât ca să nu sim față de ele aproape indiferenți; de unde nici că voi intra mai pe larg în discuție asupra lor. Totuși paremese, că prea departe se merge, când acumă deja până și dreptul de libertate a cuvenitului, a-și putea dica unicul drept politic, ce partida noastră națională, până acum cel puțin, deși nu pe vre o sigură basă constituțională, ci — cum a-și dica, prin scutul unui oarecare tact oportunistic al guvernului, „tout bien que mal” mai poate să-l exercize, prin forțate substituiri de concepte se încearcă a ni se curma.

Este o opinione, cărei eu deja cu mulți ani mai nașteam dată expresiune și în care d'atunci esperința a putut numai să me întărească, cumă la noi în Ungaria instituția juriului în materie de presă, pe căt timp diferențele noastre naționale nu vor fi regulate în mod satisfăcător, n'ar putea să ofere sigură garanță pentru o justiție împărțala — nici în forma, ca curțile cu jurați instituite să fie și

S'au milostivit a sa mărire împărtăscă în 16 Iunie numai decât să se spânzure cei ce trec preste plăuri și fac privaliciă; pentru aceea se face de scire locuitorii să se ferească. S'au dat în Brașov din 3 Decembrie 1815. Magistratul Brașovului. S'au dat prin mine Bratul Baiul, protopopul al treilea.

6. Ordinări episcopescă, privitoare la pregătirea clericilor.

Nr. 788.

Poruncind crăiescul guvernium prin decret din 23 Octombrie Nro 10074 la acest scaun episcopal, după rănduiliile mai înainte esită, ca să dau candidaților de preoția de scire, că unde ar fi de lipsă de preot și ar vrea să umble despre treapta preoției, mai întâiu să scie norma, aritmetică și scrisoare bună, cetăția și cântările bisericesci; într'alt chip să nu vie la Sibiu, că nu se vor primi, măcar de și vor avea atestate de normă și roduri nu va fi făcut după densus; căci că chilin s'au aflat atestaturi hameșe. Așa se poruncesc în biserică, să se cetească, ca să fie cunoscut tuturor, să nu ai bănuială, că nu au sciut. Si earăi să înscrieze, că cursurile s'au rănduit de 4 ori într'un an. Întâiu la prima de Ianuarie, al doilea la Aprilie dinăuntru, al treila, întâia și Iulie, al patrulea la prima Octombrie. Într'altele vremi nici de cum nu se vor primi, ci se vor înțoarce înapoi și apoi să va împuța Frății tale. Sibiu, din 20 Octombrie, 1815. Al Frății tale de bine voitor episcop, Vasilie Moga.

(Va urma.)

prin mijlocul poporațiunilor, nemagiare, nici în cea actuală intodată la noi, că atari judecăți să funcționeze numai în centrele curate sau în precumpești magiare. Pentru că, firesc, în casul dinăuntru autoritatea de stat ar da din mână siguranță de represiune în casuri de penalitate prin eventuale adevărate il-gale escese ale presei nemagiare; dar tot asemenea nedisbutabil e, că în ceastă altă modalitate, cetățenii nemagiari trebuie să renunțe la o garanție reală a dreptului lor de libertate a cuvenitului. Căci, având în vedere, că procesele politice, avisate juriului spre deliberare, în prevalență majoritatea derivă chiar din diferențele noastre naționale, jurații în casul anterior ar fi, în ceastă altă modalitate, să judecători în propria cauză, ceea-ce de și nu eschide tocmai posibilitatea de veredict că odată imparțiali, totuși încă mai puțin garantează asemenea veredict.

Cred prin urmare, că nu voi fi îlis prea mult, când afirm, că noi ne bucurăm și de acest drept politic fără de nici o garanție constituțională reală. Si cu asemenea cuvenit pot să susțin, cumă noi în casul de față avem de a face cu o arbitrarie, forțată permisă a conceptelor. Căci nu alta decât o patentă permisă forțată a conceptelor este, când procurorul de stat în rechizitoriul seu, opoziționea lui Doda în contra actualei politice de stat, o opoziție — ce e drept — resolută, dar peste tot constituțională-legală; o opoziție, la a cărei manifestare generală, precum în mod nedubios arată întreg tenorul declaratiunilor sale, la orice alta putea să se cugete, numai la o ținută ostilă față de rasa maghiară, despre care nici măcar cu un cuvenit amintire nu se face prin toate scările sale, — aceasta opoziție în contra politicei de stat o preface într-o nelegală provocare la ură contra rasei maghiare!

Tot asemenea nu este, decât o a doua, tot atât de puțin justă preschimbare de concepte, când procurorul relativ la enunțul ce generalul, cu privire la a doua alegere de deputat, care atunci era în perspectivă, a adresat către alegători, dicându-le că „se lucră de o grea și anevoieasă luptă,” așa dară o absolut legală și licită preparare a alegătorilor pentru o legală luptă electorală, tinde să ostraformă într-o provocare la luptă ilegală contra unei rase.

Si acest enunț a dlui Doda, precum și spunerea, că poporul român, prin arte și forță scos din toate pozițiunile luptei constituționale, și că la noua alegere se lucha de onoarea națională a poporului român, acestea după arătarea procurorului de stat se formează substratul unei sumuțeri la ură contra rasei maghiare!

Într'adevăr, dacă constatarea faptului, că — grație bine-cunoscutei noastre practice la alegeri, poporul nostru astăzi numai încă într'un cerc este în poziția de a-și alege pe deputatul său național; dacă admoniționea către alegători, că are să fie o grea luptă electorală; dacă un apel la onoarea națională a alegătorilor, poate se constituie delictul agitării la ură contra oricărei alte naționalități: atunci așa cred, tot omul nepreocupat va trebui să admite, cumă avem aci să face cu permisă de concepte absolut nepermise și forțate.

Ei sigur țin riguros și scrupulos la respectul către lege, și aceasta nu tocmai în temere de pedeapsă, ci din motivul, că consider oare să cum de un postulat al decorului politic, și pun un fel de ambiciune într-o respectă căt mai conșcientios legile — pururea și pretutindinea, unde în total mai sustau referințe legale: dar pe lângă toate trebuie să mărturisesc cu toată francheță, că mie fiecare din atinsele construcții îmi apare precum în fond deplin motivată, tot asemenea din punctul de vedere al legalității atât de puțin atacabile, încă un singur moment n'ăș fi pregetat ale roșii acestea sau altele asemenei în public, pe lângă tot cel mai conșcientios respect de lege al meu.

Când odată în Ungaria nici astfel de cugete nu va mai fi permis a exprima în public fără pedeapsă, atunci tuturor priceput va fi, că în desvoltarea constituțională a statului nostru am ajuns deja la punctul, unde chiar și acest drept, până acum tolerat, nu mai este compatibil cu oficiala idee de stat.

Alesandru Mocsnyi.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Român.”

Cohalm, în 22 Februarie, 1888. Sinodul protopresbiteral ordinariu s'a convocat cu cercularul protopresbiteral din 1 Februarie a. c. Nr. 118 cu următoarele obiecte de pertractat: Noua constituire a sinodului, comitetului și epitropiei protopresbiterale pe un period nou de 3 ani; alegera unui membru în scaunul protopresbiteral; revisiunea rațiociniului și a fondurilor tractuale; cetera raportului general despre starea protopresbiteralului, și în fine pertractarea și a altor agende ordinare prescrise în „Stat. Org.” § 50, punct 1. 2. 4.

Sinodul s'a ținut în Cohalm, în 17 Februarie a. c. st. v. sub presidiul Părintelui protopresbiter Nicolau D. Mircea, carele, după cântarea „Impărat ceresc” deschide ședința printr-o cuvenitare, prin care pre baza cuvintelor: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca vădend faptele voastre

cele bune se măreasă pe tatăl vostru cel ceresc”, arătă indetoririle, ce le au membrii sinodului în căutarea mijloacelor, prin cari să se poată delătura scăderile în inaintarea religioasă și morală a poporului credincios din protopopiatul Cohalmului; a delătura tot aceea, ce stă în calea desvoltării și progresului în cele scolastice; și în sfârșit, a căuta mijloacele materiali, prin cari să se poată ridica acest protopopiat la o stare și mai bună și mai înfloritoare în cele bisericescă, scolastice și fundaționale etc. etc.

Declară apoi sesiunea ordinată a sinodului protopresbiteral de deschisă. Se verifică membrii sinodului protopopesc neintrând nici un protest, și constatăndu-se, că membrii prezenti sinodali sunt capabili conform legii a aduce concluse și decisiuni, se constituie sinodul sub presidiul ordinariu, alegându-si bărbăti de incredere și notariu.

S'a pus la cale alegerea comitetului și epitropiei parochiale, care s'a ales prin sedule, asemenea s'a ales și un membru în scaunul protopresbiteral în persoana părintelui Teofil Gheaja, paroch în Palos.

Cu privire la fonduri și rațiocini, protopresbiteral pune spre deliberare sinodului protopopesc rațiociniul protopresbiteralui pro 1887, care se compune din inventariu, jurnalul de casă cu documentele recerute și contul capitalelor, pre care sinodul afăndu-l în regulă, dă absolvitoriu epitropiei și comitetului protopresbiteral, exprimând totodată sinodul protopresbiteral multă epitropie de până acă în persoanele părintelui Ioan Brotea, paroch în Mateiaș și domnului Ioan Buzea asesor opidan în Cohalm, pentru exactă împlinire a sarcinii de epitropie protopresbiterali. Din cetearea rațiociniului s'a vedut, că protopresbiteralul Cohalmului posede 2 fonduri a) fondul tractual scolastic și b) fondul tractual învățătoresc.

Ambele fonduri dă suma de 2,240 fl. 37 cr. Bugetul pro 1888 s'a staverit cu 201 fl. percepții și 30 fl. erogate.

Observ la locul acesta, că unele din comunele de nou arondate la protopopiatul Cohalmului și care nu au dus cu sine nici preț de un crucier cu ocazia încorporării lor la protopresbiteralul Cohalmului, încă până astăzi nu au contribuit cu nimic la avearea comună a protopresbiteralui, deși sinoadele protopresbiterali anterioare au luat dispoziții în privința aceasta.

Îmi aduc aminte, că cu ocazia înființării fondului tractual scolastic, la anul 1871, cu mari ostenele, prin stăruințele fostului administrator protopresbiteral și actualului protopresbiter, umblând din comună în comună, și ținând sinoade parochiale în toate comunele în privința formării acestui fond, vre o? comune bisericesci s'au împotravit, prin organele politice însă au fost constrinse la împlinirea de obligației lor în rând cu celealte comune bisericesci. Oare nu ar fi numai drept și ecuabil, că și față de comunele arondate la protopresbiteralul Cohalmului, și care până acum de voie bună și pe cale pacnică nu și-au plătit repartiția? La locul acesta va obiecționa cineva, că poporul e sărac, da, aceasta o scim și o recunoștem noi mai întâiu, că cel ce ar face aceasta obiecție, căci poporul nostru plugariu în starea lui materială, dela anul 1871 încoace s'a schimbat foarte mult; multe curți bune de plugari de pre atunci, astăzi sunt părăsite și fereștrele dela case bătute cu scanduri. Astă apoi a și fost cauza, că la înființarea fondului tractual scolastic la acel an, din tașca hotărâta de 1 fl. pe fiecare familie purtătoare de poverile comunele numai jumătate s'a scos până acum de pe la singurătatea familiei, adeca 50 cr., remânând ca cealaltă jumătate (50 cr.) să se scoată dacă vor urma ani mai buni și mai roditori. Deoarece însă în loc de imbinătățire, au urmat ani tot mai răi și mai nefructiferi pe de o parte, iară pe de altă parte, greutățile și poverile asupra poporului au crescut din di în di, a 2-a parte din formarea acestui fond (50 cr.) nici până astăzi nu s'a aflat în timp oportunitatea de a se pune în lucrare. Din considerația acestei săracii deci sinodul protopopesc dela anul 1882, a adus hotărâre: ca comunele arondate, numai pe jumătate să plătească la acest fond în măsură pe cum au plătit comunele la anul 1871, facându-se astfel o repartiție de căte 15 fl. pe comunele mai mici și 25 fl. pe cele mai mari. Acest conluus însă până astăzi nu sciu să se fie executat.

S'a cedit apoi raportul despre starea protopresbiteralui în genere, din care s'a vedut, că prețimea din protopresbiteralul Cohalmului, e foarte rău dotată și e avisată a trăi după plug. Poporul în mare parte decade pre di ce merge atât în privința materială că și în privința religioasă și morală. Împregiurarea aceasta se ilustrează prin 78 casuri de concubinat aflate în protopopiat. Casătorii legitime s'a încheiat în anul 1887 numai 72. Concubinatele se adscru săraciei poporului, căci săracia în cele mai multe casuri aduce după sine

inmoralitate, ceeace se comprobează prin impregiu-rarea, că contingentul cel mai mare de conviețuiri neleguite il dă clasa cea mai săracă din popor. Rēul acesta nu se stărpesc din partea organelor competente și sub pretest că cutare are atestat de servitor sau servitoare, îi lasă a trăi nejig-niți în această viață.

Scoalele poporale din protopresbiteratul Cohalmului au fost frecuente în anul scol. 1886/7 de 1418 elevi și eleve. Cu instruirea acestora s-au ocupat 19 invetatori dintre cari 14 invetatorii cu toate esamenile de calificare recerute.

Cu privire la rațiocinile bisericescii s'a arătat în raport cu numele comunelor, care au primit absolvitorii pe anul 1886, precum și cele care sunt în stadiu de rezolvare și în restanță cu rațiocinile. Preoțimea a arătat interes și progres în privința aceasta, cu puțină excepție a vre-o 2-3 preoți, cari nici până astăzi nu s'au apucat de lucru în rațiocinile bisericescii, ci acestea le încredințează în mâini străine — de unde apoi provine incurcătură și mancitate în rațiocinile bisericescii.

Fiind încrearea rațiocinilor complicată, astfel că în protopresbiteratul Cohalmului nu e nici o epitropie în stare a lucra aceste rațiocinii afară de epitropia protopresbiterală — și toată sarcina a lui era aceste rațiocinii cade pe preoțime, ar fi numai drept, ca să se hotărască ceva plată cu deosebire pentru preoții, cari au a lucra în aceste rațiocinii cu mai multe sute și mii florini, și aceasta să se hotărască din partea Veneratului Consistoriu, căci corporațiunile bisericescii, precum și comitetul și sinodul parochial, nu se învoiesc a rebonifica atari osteneli ale parochului.

Atât deocamdată dela sinodul protopresbiteral.

Un membru al sinodului.

Făgăraș, în 22 Februarie 1888 s. v. Onorate dle redactor! Conform convocării publicată în Nr. 18 al „Telegrafului Roman“ adunarea generală ordinară și totodată de constituire a „Reuniunii femeilor române gr. or. din Făgăraș și jur“ s'a ținut Duminecă în 21 Februarie a. c. st. v. la 2 ore după ameașă în sala de invetămînt a scoalei elementare gr. or. de aici.

Agendele adunării au decurs în modul și cu rezultatul următoriu:

1. Printr'un cuvînt scurt — dar potrivit — ședința adunării s'a deschis prin vice-președinta reuniunii dna Maria Etves.

2. S'a cedit raportul comitetului reuniunii despre activitatea acestuia prin secretariul acestei corporațiuni Nicolau Aron, din care raport s'a vîdut starea fondului de 2383 fl. 37 cr. v. a. și anumit 1580 fl. v. c. în obligațiuni private și 803 fl. 37 cr. v. a. în bani gata depuși la institutul „Furnica“ din Făgăraș. În acest raport prelîngă alte curenții, s'a amintit trecerea din viață a membrilor fundatoare — fie în veci pomenite — dnele: Sora Ioan Turcu și Maria Murășan și a membrei ordinare Elena Vasile Pop, toate din Făgăraș, pentru cari întreagă adunarea generală și-a manifestat condolența prin sculare. Tot în acest raport adus la cunoșință adunării generale, cum că reuniunea de cinci luni trecute s'a condus lucrările numai sub conducerea vice președintelui Maria Etves, după ce st. dnă Atanasia Popescu, președ. reuniunii din imprejurarea, că s'a mutat din Făgăraș și a predat dimisiunea din postul seu. S'a adus la cunoșință pe de altă parte adunării generale, cum că s'au facut membre ordinare ale reuniunii acum pentru prima dată dnele: Margareta Mateiu Bârsan, Ana Dr. Nicolae Motoc, Regina Ioan Dejenariu și Ana Ioan Parfirie Totoiu, toate din Făgăraș, care membre s'au primit în sinul reuniunii dându-li se drepturile provăduite în statut.

3. S'a supra esaminat rațiocinul reuniunii și s'a aflat corect după cum s'au precisat în raport.

4. S'a ficsat bugetul reuniunii pe anul 1888 cu 10 fl. v. a. erogațiuni.

5. S'a stabilit lista generală a membrilor fundatoare și ordinare ale reuniunii, și s'a constatat, că reuniunea are decese membre fundatoare și patru predece ordinare, cu total 24 membre.

6. S'a constituit reuniunea pe un period nou de trei ani, și s'au ales: doamna Maria Aiser, președintă, domna Maria Etves, vice-președintă, Maria Florea cassareasă, Maria Cip, membră în comitet, Aneta Stoica de Vist, membră în comitet, Elena Toma, membră în comitet, Maria C. Pop, membră în comitet, Victoria Aron membră în comitet, Ana Ciora, membră în comitet, Margareta Bârsan, membră în comitet, Zinca Pop, membră în comitet și Maria Recean, membră în comitet; membre suplente în comitet s'au ales: Regina Dejenariu, Ana Dr. Nicolae Motoc, Ana Ioan Parfirie Totoiu, Maria Comanaru, Eufrosina Farzad și Elena Vlad; ca secretar s'a ales dnul Matei Bârsan, căpitan ces. reg. în

pensiune, eară bărbăti de consiliu ai reuniunii Mult O. domn Iuliu Dan, adm. protopresbiteral, Constantin Vasiliu Pop, Nicolau Aron preot, Nicolau Toma, comerciant și Ioan Cioraepitrop bisericesc.

Finindu se constituirea s'au predat protocolul de esibile cu toate actele aparținătoare lui dela începutul reuniunii până în present st. Doamne preșidente Maria Aiser, eară protocolul stărei active, protocolul de înscrisere al membrilor și jurnalul de cassă cu toate documentele de valoare ale acestora dela începutul reuniunii până în present st. doamne cassarese Maria Florea și astfel cu deplină incredere în prosperarea acestei reuniuni de femei s'au depărtat toți pe la ale sale.

Nicolau Aron,
bărbat de consiliu.

Varietăți.

* Maiestatea Sa monarchul nostru se va reîntoarce din Pesta la Viena mâine în 9 Martiu.

* (Un diar indo-arabic despre Majestatea Sa.) Diariul, ce apare în Calcuta în limba arabă, numit „Paerah“ scrie în un număr al seu cu privire la Majestatea Sa următoarele:

În luna viitoare, Decembrie, serbează împăratul rege Francisc Iosif iubileul de 40 de ani, decând s'a suiat pe tron, și totodată se pregătesc și popoarele, cari stau sub sceptrul seu să petreacă această zi în veselie și bucurie. Între aceste popoare sunt și mohamedani și iudei, cari de asemenea voesc a serba diua aceasta prin iluminări, căci împăratul rege Francisc Iosif este atât supușilor mohamedani cât și iudei un părinte îngrijitor. Mohamedanii locuiesc în Bosnia și Hertegovina în număr de 4 sute de mii și preoții lor trec în ochii Majestății Sale, ca și preoții creștinilor și n'au nimic de dorit.

* Regele și Regina României în cas, când scirile dela San-Remo cu privire la sănătatea principelui german, vor fi foarte grave, se vor îndrepta nu spre acest oraș, ci către Berlin.

* (Cas de moarte.) Încep a se rări rîndurile și între bărbăti de stat maghiari din era mai veche. După baronul Sennyei în scurt timp a răpusat Coloman Ghiczy, și acum Luni a repausat și **Paul Somssich**, care condus totdeauna de un bun tact politic a avut rol conducătorul între cele mai viitoroase timpuri pentru maghiari, și deși a aparținut partidului opozițional, s'a bucurat de o mare autoritate și în castrele guvernamentale.

* (Proces de presă.) „Foaia Diecesană“ scrie: Proces de presă are și nevinovata noastră „Foaie diecesană“, pentru că între „Varietăți“ a fost lăsat și ea o simplă notiță despre neintrarea d-lui general Traian Doda în dietă și despre invaliditatea mandantului seu de deputat. Ascultarea prealabilă a redactorului a avut loc încă în anul trecut, iar pertractarea finală este ficsată pe diua de 7 Aprilie nou a. c. la tribunalul regesc din loc, deoarece pentru fosta graniță militară este în vigoare și astăzi legea austriacă de presă din 17 Decembrie 1862, după care tribunalele ordinare sunt totodată și tribunale de presă. Resultatul îl vom publica la timpul seu.

— Si contra foaiei umoristice „Calicul“, s'a intentat proces de presă pentru câteva șire umoristice la adresa vicenotariului Petru Korkan din comitatul Caraș-Severin. Acuzatorul susține, că acele șire, scrise în versuri, conțin calumniă și vătămare de onoare pentru el.

* (Procesul lui Wilson.) Procesul ginerului fostului președinte al republicei franceze, Grévy, s'a finit deocamdată. Wilson e deținut la 2 ani închisoare, 3000 de franci pedeapsă și la perderea drepturilor civile și politice pe 5 ani. Ribaud e pierdut aceste drepturi pe 8 ani, iar Dubreuil pe 4 ani. Herbert a fost deținut o lună închisoare. Împrocesuata Ratazzi a fost eliberată. Tribunațul a declarat, că acestea au fost numai agenții lui Wilson. Wilson s'a declarat nemulțumit cu sentința.

* (Opiniunea unui diariu vienes cu privire la convenția comercială cu România.) Scirile despre nouele negoțieri cu România se înmulțesc din ce în ce. Ministrul român de externe, al României dl Ferekyde a împărtășit verbal în Vinerea trecută trimisului austriac din București, că guvernul, român doresc reluarea negoțierilor. Totodată dl Ferekyde a arătat și în ce mod este de a se încheia convenția din cestiune. Contele Golowski însă și-a exprimat dorința de a-i se da înscrise declarațiunea de mai sus. Astă s'a întemplat și acum propunerile guvernului român sunt prezentate guvernului austro-ungar. Cuprinsul propozițiilor române este ținut secret, atâtă insă se poate constata, că propozițiile acestea, cum sunt, nu e semn că se vor putea primi de basă la desbateri. Schimbarea de păreri între guvernul austro ungarian și român va dura ca și până acum și e puțină spe-

ranță, că pe basele dorite de România, să se ajungă la vre o înțelegere.

* (O vîță în românească pentru guvernul c. ung.) Sub acest titlu diariul local german „Hermannstädtler Ztg“ scrie:

Românilor poplați, după ministrul c. ung. n'a aprobat statutul de a mărgini concurența și de a regula cumpărarea de carne al orașului Sibiu, le a rămas dreptul cumpărării libere de carne de vită, ca și până acum. Din acest incident poplații Marți în 23 Februarie v. în strada unde sunt setrele lor una și una intonară strigăte entuziastice de să trăiască, la adresa ministerului.

* (Primirea trimisului chinez din partea Majestății Sale.) Trimisul imperiului chinez pentru monarhia noastră Hung-Seun, a fost primit în audiență din partea Majestății Sale în castelul regal din Buda. Hung Seun îmbrăcat în vestimente chineze foarte pompoase a ținut o vorbire înaintea Majestății Sale în limba chineză, în care a accentuat dorința ca relațiunile dintre monarhia Austro Ungară și China pe viitor se devină că se poate de intime, și că Majestatea se țină încă mult timp sceptrul seu glorios pentru binele popoarelor sale. Finind trimisul vorbirea sa, care fu tâlmăcită Majestății Sale în limba franceză, cu aceea, că împăratul și împărăteasa Chinei se află în deplină sănătate, și prezintă credinționalul seu. Aceasta este scris pe măsări galbenă și poartă insignile statului chinez lângă subsemnatul împăratului Chinei. Majestatea Sa răspunse vorbitorului, că se bucură că relațiunile dintre Austro Ungaria și China au un caracter așa amabil și că doresc asemenea bunăstare pentru fiul cerului. Cu acestea se fină audiența și trimisul chines merse la cuartirul seu.

* În Rusciuc a avut loc o sărbătoare națională bulgară în amintirea eliberării Bulgariei prin suprimarea răscoalei militare. Cu aceasta ocazie trupele au fost trecute în revistă, apoi urmă un dejun la care luară parte oficerii garnizoanei din Rusciuc și oficeri români dela Giurgiu. Comandantul, Doandareski goli păharul lui pentru prosperarea României și a victorioasei armate române, la care răspunseră oficerii români prin un toast pentru armata bulgară..

* (Diar cu o sărbătoare sărbătoare în Budapesta.) Cetim în foile din B. Pesta, că în 1 Aprilie a. c. va apărea în B. Pesta o foaie sărbătoare sărbătoare cu numirea „Srbski Dnevnik“, a cărei redactor va fi deputatul dietal Stefan Popovics. Aceasta foaie va sta sub protectoratul fostului guvernator în Bosnia, Tedor Nicolsic și va nisa mai ales pentru mijloaci de comert cu orientul și spre acest scop va sta în serviciul ideii de stat maghiar.

* (Descoperirea unei mine de aur.) În comitatul Maramureș, în valea numită Aneza, s'a descoperit din partea geologilor eraiali o mină bogată de aur. Eraiul, se dice, că a cerut concesiunea dela comitat pentru de a încuviința ridicarea unei fabrici de exploatare.

* (Țigările președintelui.) — Dacă cineva ar voi să calcule până la ce sumă se urcă cheltuielile de reprezentanție ale dlui Carnot, președintele republicei Francei, ar ajunge să arunce o privire asupra comptului de țigări ce s'au consumat la ultimele sale trei serate de primire. Această comptă pentru prima serată suma de șase mii de franci, pentru a doua serată cinci mii de franci și pentru a treia, care fusese combinată cu un bal mare suma de două-spre decese mii de franci; totalul acestor trei serate 23.000 de franci.

Țigările s'affau espuse în camera de fumat și fiecare invită avea nevoie a lua din ele că ii placă a tuma și a lua cu sine drept suvenir. Președintele, departe dă se plâng de mare cheltuială, rîdea, achitând comptul furnizorului și i dice: „Văd cu satisfacție că m'ai servit bine, țigările au plăcut tuturor și mi-au procurat o multime de amici. Sper și doresc să rămânem mult timp în relație dăfaceri“.

* (Lupi în Zernesci.) Luni dimineață scrie „Gaz. Transilv.“ pe la 3 ore 2 oameni plecară cu topoarele ca să se ducă în pădure. Unul din ei își luase cu sine și pușca cu două țevi. Cum eșiră din sat, dădură fară de veste peste o haică de 12 lupi. Omul cu pușca trage asupra lor și lovesc pe un lup. Acel lup sare asupra celuilalt om și îl apucă cu colții de braț, atunci omul cel cu pușca lovesc lupul cu muchia toporului în cap și numai după mai multe lovitură a putut scăpa pe soțul seu din gura lupului. Până ce se petrecu scena ingrozitoare haina de lupi stătu nemîscată. Pușcașul după ce scăpa pe soțul seu din pericul cel mare, trage și cu a două țevă asupra lupilor, dar lupii nici atunci nu se mișcară din loc. Atunci oamenii vădând, că cu dihanile cele spurcate nu o pot scoate la cale, se întoarseră îndărăt în sat, mulțamind lui Dumnezeu că scăpară cu atâtă.

Multămită publică.

Din ocașia balului aranjat de Reuniunea femeilor române din Sibiu la 11 Februarie a. c. a mai incurz ca contribuiri în favorul Reuniunii dela dl Nicolae Fekete-Negrutiu din Gherla 20 fl. și dela dl Ioan Hannia, director seminarial din Sibiu 5 fl. = total 25 fl., pentru cari comitetul Reuniunii prin aceasta le exprimă cea mai călduroasă a sa multămită.

Cu aceasta sumă, venitul curat al balului s'a urcat la 353 fl. 09 cr. v. a.

Sibiu, in 6 Martiu, 1888.

Maria Cosma,
președintă.

Dr. O. Russu,
secretar.

Psichologia în educație.

(Urmare.)

In cele mai multe casuri, ce s'a susținut despre noțiunile simple, au valoare necontestabilă și față de noțiunile complicate. Si aceste stau în legătură și influență reciprocă între ele. Apar sau dispar din conștiință, se înalță sau se cufundă și se reproduc după forme de amintire. Descriind d. e. o pasăre de mare în același timp și marea unde ea viețuesce, — aceste două lucruri disparate formează un grup de noțiuni, dintre cari una va reproduce pe celalalt. Cugetând la mare se ivesce și noțiunea pasărei respective și vice-versa.

Asemenea grupuri de noțiuni sunt d. e. în instrucție: numerii și cifrele, cuvântul și ideea, lucrurile și semnele. Un grup reproduce pe celalalt, unul întărește pe celalalt, sau îl ajutorează.

Sirurile, grupurile se pot apoi mai departe dupli, impreunându-se prin cercuri tot mai largi. Așa formează bunăoară tecstul și melodia unei piese musicale un duplu sir de noțiuni, cari altminteră între sine sunt disparate. (Ton și cuvânt.) Așa grupurile de noțiuni se compun și unifică în deosebite moduri, formând mase întregi de noțiuni.

Așa obvие în Geografie, punem casul, la noțiunea unei tări d. e. a Transilvaniei. Prima grupă o formează noțiunea Carpaților, a doua grupă: planurile și animalele, a treia: râurile și lacurile, a patra: orașele și cetățile, națiunile și așa mai departe.

Pentru instrucție formarea acestor grupe de reprezentări și noțiuni e de o pondere extraordinară. Din acest motiv ca nou postulat didactic rezultă:

După învețătorul a pertractat cu prevedere și-a prelucrat bine materialul de instrucție, rezultatul dobândit în astă mod, e dator să-l provadă cu numirile adecvate, apoi bine aranjat să-l predea memoriei pentru conservare. — Intocmai precum un farmacist purcede cu recuisitele și diferitele materii, din cari și-a compus medicamentul, după intrebuită cu cea mai mare îngrijire le arangiază, punând unul fiecare — după felul și forma sa — la locul seu pentru conservare. Cerând impregnările să se poată de nou folosi de ele.

Asemenea sir de noțiuni dau apoi un adevărat sistem, sciință bine organizată, bine impregnată și cu usurință de reprobus, conducând la desvoltarea interesului pedagogic, intru căt numai se cere.

În siruri se pot aduce și cele mai diferențiate noțiuni, fie sensuale, fie generale (idei), fie singurate ce ori compuse sau judecăți, cu un cuvânt ori ce cunoștințe, la cari se pot deosebi singuratică caracteră inrudite sau opuse.

În comput d. e. s'a arătat elevilor lămurit căt e: 2×8 , 3×8 , 4×8 , etc. Intr'acea și singuratecul număr (8) s'a lăsat să se adaugă mai de multe ori prin ajutorul mașinei de comput. Fiind odată aceasta lectie bine pregătită, bine mistuită cu alte cuvinte, ca rezultat al instrucției urmează să fie aranjată în sirurile recerute anume: $1 \times 8 = 8$, $2 \times 8 = 16$, $3 \times 8 = 24$ și așa mai departe până la $10 \times 8 = 80$. În astă mod căstigăm sirurile de noțiuni pentru tabela de înmultire.

Așa urmăram cu toate obiectele.

Dar de observat e, că sirurile de noțiuni sunt în deobsece rezultatul, la care a ajuns învețătorul cu elevii și prin impreuna lucrare. Nu e permis prin urmare, ca în instrucție să se înceapă vre-o lecție fie mai mică sau mai mare, cu siruri de noțiuni, ci cu aceste totdeuna este de a se încheia. Purceind în mod contrar, însemnează a prinde din dărăptul carului pedagogic.

Din cele premerse e evident, că noțiunile nu se află în spiritul nostru una pe lângă alta, sau una peste alta așa numai din întâmplare, ci ele sunt în diferențe chipuri imbinante, implete și întrețesute, precum fricelele unei țesuturi de artă, și se înțează, se apăsa reciproc intocmai ca părțilele unei mase de apă. E evident mai departe, că spiritul

totdeuna caută și alcătuie din stările sale, micșorând sau mărind un întreg, o unitate. Pe acest fapt se basează metafizica, când voiesce să arete, că spiritul e o ființă simplă

(Va urma.)

Loterie

Miercuri în 7 Martie n. 1888.

Brünn: 11 82 90 88 61

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 Martiu n. 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	95.90	95.90
Renta ung. de hârtie	82.90	82.85
Acești de credit anstr.	267.30	267.80
Sorți de stat dela 1860	131.75	131.50
Serisuri fonciare ale institutului "Albina"	—	101.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	93.50	93.75
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	123.75	123.50
Obligațiuni urbariale transilvane	103.75	101.75
Acești de bancă austro-ung.	269.25	263.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	110.75	110.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimei de vin	99 —	99 —
Sorți ungurești cu premii	121.75	121.25
Imprumutul drăguților de fer ung.	148.50	148.75
Sorți de regulare Tisei	12.80	12.3—
Renta de aur austriacă	107.55	107.75
Acești de bancă de credit ung.	269.25	263.75
Obligațiuni urbăiale croato-slavonice	103.25	—
Galbin	5.99	5.92
Napoleon	10.04	10.04
100 marce nemțesci	62.32	6.35
London pe (poliță de trei luni)	127.—	127.10

924 sz. 888 polg.

[1795] 1—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által közírásban, hogy a balázsfalvi érseki uradalom által beadott kereset tolyán a kis-iklodi italmérési jog azámjósításának megengedhetősége és aránykules meghatározása felettes tárgyalásra a **határnak** 1888. Május 6. 14-ik napjának d. e. 9 órája

tüzetük ki Kis-Iklód községébe a községi iroda helyiségebe, a melyhez összes érdekeltek a birtok rendezési utasítás 15-ik §-a szabványaira v. lo figyelmezettessel azzal idézettetnek meg, hogy a kereset első példányát e kir. törvényszéknél megtékinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1888. Februar 6-án tartott üléséből.

Nagy Lajos,

V. Jakab,
jegyző.

Mersul trenurilor pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1887.

Budapest—Predeal				Predeal—Budapest				Budapest—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapest				Copșa mică—Sibiu			
Tren de persoane	Tren acelerat	Tren omnibus	Tren micst.	Tren de persoane	Tren acelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren micst.	Tren de persoane	Tren micst.	Tren de persoane	Tren micst.	Tren de persoane	Tren micst.	Copșa mică	—	2.29	4.15	
Viena	11.10	7.40	—	—	—	7.30	—	Viena	—	11.10	2. —	Teiuș	11.24	3. —	Seica mare	—	3.02	4.45	
Budapest	7.40	2. —	3.10	6.18	Predeal	—	—	Budapest	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	4.59	Loamneș	—	3.46	5.26	
Szolnok	11.05	4.05	7. —	9.38	Timiș	—	—	Szolnok	—	11.20	12.41	Vînțul de jos	12.30	4.22	Ocna	—	4.18	5.57	
P. Ladány	2.02	5.47	5.40	12.02	Brașov	{	4.01	Arad	{	2.17	4.30	Sibot	1.01	4.51	Sibiu	—	4.42	6.30	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.85	1.46	Feldioara	4.47	—	Glogovaț	2.37	4.43	6.13	Orăștie	1.32	5.18	Sibiu — Copșa mică	—	8.50	10.25	
Várad-Velence	—	7.11	9.12	2.08	Apăia	5.28	—	Gyorok	3.19	5.37	6.38	Simeria (Piski)	2.32	6.15	Ocna	—	9.17	10.49	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.22	2.19	Ágostonfalva	5.59	—	Pauliș	3.43	5.19	6.51	Deva	2.52	6.35	Loamneș	—	9.45	11.15	
Mező-Telegd	—	7.41	10.17	2.41	Homorod	6.49	—	Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10	Iulia	3.55	7.28	Seica mare	—	10.20	11.45	
Rév	—	8.10	11.86	3.24	Hașfalău	8.85	—	Conop	—	6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	Copșa mică	—	10.49	12.10	
Bratca	—	—	12.16	3.47	Sighișoara	9.12	—	Bârza	—	6.28	7.55	Zam	4.44	8.11	Cucerdea — Oșorhei — Reghinul-săs.	3.22	10.20	3.25	
Bucia	—	—	12.54	4.07	Elisabetopole	9.56	—	Soborșin	—	7.25	8.42	Soborșin	5.30	8.46	Cheta	3.52	10.50	3.58	
Ciucia	—	9.04	1.57	4.35	Mediaș	10.37	—	Zam	—	8.01	9.12	Bârza	6.27	9.33	Ludoș	4.13	11.11	4.20	
B. Huiedin	—	9.34	8.11	5.15	Copșa mică	{	10.59	Gurasada	—	8.34	9.41	Radna-Lipova	7.28	10.27	M. Bogat	4.23	11.20	4.30	
Stana	—	—	8.40	5.37	Micăsasa	11.16	—	Ilia	—	8.55	9.58	Pauliș	7.43	10.42	Cipeu-Iernut	5. —	11.57	5.11	
Aghireș	—	—	4.15	5.53	Blaș	12.16	—	Branișca	—	9.19	10.17	Gyork	7.59	10.58	Kerelő-Sz.-Pál	5.15	12.12	5.28	
Ghirbou	—	—	4.36	6.05	Crăciunel	12.33	—	Deva	1.47	9.51	10.42	Glogovaț	8.28						